

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

14 בפברואר 2018

762

כ"ט בשבט התשע"ח

עמוד

הצעת חוק להסדרת רישום וסימון של בעל חיים ואחריות בעליו או המחזיק בו, התשע"ח-2018. . . . 108

הצעת חוק להסדרת רישום וסימון של בעל חיים ואחריות בעליו או המחזיק בו, התשע"ח-2018*

1. מטרה
מטרת חוק זה היא להסדיר את הסימון והרישום של בעלי חיים כדי למנוע תאונות דרכים בין רכב ובין בעל חיים ומפגעים, ולשם הטלת אחריות פלילית על בעליהם או על המחזיקים בהם.
2. הגדרות
ב"בעל חיים" – גמל מכל גזע, בכל גיל, משני המינים, מגידול מקומי או מייבוא, וכן בעל חיים שקבע השר, ולמעט כל אחד מאלה: חייית בר כהגדרתה בחוק להגנת חייית הבר, התשט"ו-1955¹, וערך טבע מוגן כהגדרתו בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998²;
"מרכז הרישום" – המרכז לרישום בעלי חיים שהקים השר לפי פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985³;
"השר" – שר החקלאות ופיתוח הכפר.
3. רישום בעלי חיים במרכז הרישום
מרכז הרישום ינהל רישום של מידע בדבר סימון בעלי חיים ובדבר בעליהם.
4. סימון בעל חיים
סימון בעל חיים ייעשה על ידי מי שמנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר הסמיכו לכך, באמצעות סימון תת-עורי בשבב אלקטרוני כפי שיקבע השר.
5. ביצוע ותקנות
השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

בשל האירוע. דרך הסימון באמצעות תווית כאמור אף מקשה על בירור ההיסטוריה הרפואית של הגמל, ובכלל זה החיסונים שקיבל, מידע שעשוי להיות חיוני במקרים שבהם גמל תקף אדם.

לפיכך, בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע לקבוע חובה לסמן בעל חיים על ידי סימון תת-עורי באמצעות שבב אלקטרוני, כפי שיקבע שר החקלאות ופיתוח הכפר (להלן – השר). הסימון ייעשה על ידי מי שמנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר הסמיכו לכך.

המידע בדבר סימון בעלי החיים ובדבר זהות בעליהם ינוהל במרכז רישום שיקים השר לפי פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985 (להלן – מרכז הרישום). בהתאם להסדר המוצע, הוראות החוק יחולו על גמלים מכל גזע, בכל גיל, משני המינים, מגידול מקומי או מייבוא, והשר מוסמך לקבוע בעלי חיים נוספים שהוראות החוק יחולו עליהם.

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע להסדיר את חובת הסימון של בעלי חיים, כדי למנוע תאונות דרכים ומפגעים הנגרמים עקב שוטטות בעלי חיים בכבישי הארץ. שוטטות הגמלים בכבישי ישראל הפכה תופעה נפוצה במיוחד וכתוצאה ממנה התרחשו תאונות דרכים שהובילו למותם של בני אדם.

תקנות מחלות בעלי חיים (סימון גמלים), התשכ"ב-1962, מטילות חובה לסמן גמלים, אולם השיטה הנהוגה כיום לסימון מכוח התקנות האמורות מבוססת על הצמדת תווית לאוזן הגמל, הכוללת סימון ויזואלי. יישומה של שיטה זו כרוך בקשיים והיא אף אינה יעילה באיתור הבעלים או המחזיק של הגמל, שכן פעמים רבות התווית נופלת או מוסרת מאוזנו של הגמל על ידי גמל עצמו או על ידי בעליו או המחזיק בו. לכן, במקרים של עבירת תעבורה או תאונה עם כלי רכב שנגרמה במעורבות גמל משוטט, עלול להיווצר קושי לזהות את הבעלים או המחזיק ולהטיל עליו אחריות פלילית ונוזקית

* הצעת חוק מס' 2857/20 (מספר פנימי: 571091); הועברה לוועדה ביום כ"א בתמוז התשע"ז (27 ביולי 2016).

¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 10.

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 202.

³ ס"ח התשמ"ה, עמ' 84.

- "אחריות בעליו של בעל חיים או המחזיק בו
- (א) נעשתה עבירת תעבורה או אירעה תאונת דרכים בין רכב ובין בעל חיים, יראו את מי שרשום כבעליו של בעל החיים במרכז הרישום כמחזיקו, אלא אם כן הוכיח כי מסר את החזקה בבעל החיים לאדם אחר.
- (ב) הוכיח בעליו של בעל החיים למי מסר את החזקה בבעל החיים, תחול החזקה האמורה בסעיף קטן (א) על המחזיק.
- (ג) הוכיח המחזיק כי מסר את החזקה בבעל החיים לאדם אחר, תחול החזקה האמורה בסעיף קטן (א) על אותו אדם.
- (ד) בסעיף זה, "בעל חיים" ו"מרכז הרישום" - כהגדרתם בחוק להסדרת רישום וסימון של בעל חיים ואחריות בעליו או המחזיק בו, התשע"ח-2018⁵."

תחילה

7. תחילתו של חוק זה חודשיים מיום פרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

כדי לאפשר היערכות ליישום ההסדר האמור, ובין היתר הקמה של מרכז הרישום, מוצע לקבוע כי החוק ייכנס לתוקפו חודשיים מיום פרסומו.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תבחן ועדת הכלכלה של הכנסת (להלן - הוועדה) חלופות לסימון בעל חיים או לזיהוי בעליו של בעל חיים. נוסף על כך, הוועדה תדון בנושאים אלה: הגורם שיהיה מוסמך לסמן בעל חיים, העונשים שייקבעו בשל אי-מילוי חובת הסימון כאמור, התניה של הפעלת סמכותו של השר להחיל את הוראות ההסדר המוצע על בעלי חיים נוספים בקבלת אישור הוועדה ושינוי מועד תחילתו של החוק המוצע.

כמו כן, במטרה להקל על זיהויו של המחזיק בבעל החיים ולהטיל עליו אחריות, מוצע לתקן את פקודת התעבורה ולקבוע חוקה פלילית, הניתנת לסתירה, בדומה לחוקה הקבועה לעניין בעליו הרשום של כלי רכב. לפי החוקה המוצעת, במקרה של עבירת תעבורה או תאונת דרכים בין רכב ובין בעל חיים כהגדרתו בהסדר המוצע, יראו את מי שרשום כבעלים של בעל החיים במרכז הרישום כמחזיקו ואפשר יהיה להטיל עליו אחריות פלילית אלא אם כן הוא הוכיח כי מסר את החזקה בבעל החיים לאדם אחר. הוכיח הבעלים כי מסר את החזקה בבעל החיים לאדם אחר (להלן - המחזיק), יראו את אותו אדם כמחזיק ואפשר יהיה להטיל עליו את האחריות הפלילית, ואם הוכיח המחזיק כי מסר את החזקה למחזיק אחר, תחול החזקה האמורה על אותו אדם.

יוזמים: חברי הכנסת בצלאל סמוטריץ', רועי פולקמן, זוהיר בהלול, יואב קיש, יואב בן צור, אורי מקלב, טלי פלוסקוב, מיקי רוזנטל, שולי מועלם-רפאלי, מנחם אליעזר מוזס, דוד ביטן, דוד אמסלם, מכלוף מיקי זוהר, מירב בן ארי, עודד פורר, חמד עמאר, יעקב מרגי, מרדכי יוגב, יפעת שאשא ביטון, אבי דיכטר, ניסן סלומינסקי, גורית קורן, שרון השכל, אברהם נגוסה, ענת ברקו, רחל עזריה, מאיר כהן, איתן ברושי, ישראל אייכלר, יואל חסון, איתן כבל

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173; ס"ח התשע"ח, עמ' 130.

⁵ ס"ח התשע"ח, עמ' ...

